T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 312
KARAR NO : 2016 / 357
KARAR TR : 6.6.2016

ÖZET: Tüzel kişiliği sona eren Belediyede görev yaparken sicil nedeniyle resen emekliye sevk edilmesi üzerine, Emekli Sandığınca tahakkuk ettirilen emekli ikramiyesini almayarak sicil affi ile yeniden memuriyete döndükten sonra çalıştığı Belediyenin hesabına yatıran davacının, yatırdığı miktarın güncel değerinin tahsili istemiyle açtığı davanın Borçlar Kanununun sebepsiz zenginleşme hükümleri kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. Ü.
Vekili : Av. E.Ş.
Davalı : Niğde İl Özel İdare Müdürlüğü(Yeşilyurt Belediyesi'nin tüzel kişiliği sona erdiğinden)
Vekili : Av. N.Y.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin 27.06.1983 yılında Yeşilyurt Belediye Başkanlığında zabıta memuru olarak göreve başladığını, 12.12.1997 yılında resen emekliye sevk edildiğini; 16 yıl 1 ay 15 günlük çalışma süresine karşılık Emekli Sandığı tarafından 686.600.000 TL emekli ikramiyesi yatırıldığını; müvekkilinin, tekrar işe dönerse emekli olamama kaygısı ile bu parayı almadığını; 1999 yılında çıkarılan sicil affi ile 05.07.2000 tarihinde tekrar göreve başladıktan sonra, Emekli Sandığı tarafından kendi hesabına önceden yatırılmış olan 686.600.000 TL emekli ikramiyesini, aynı gün Ziraat Bankası Niğde Şubesinde, davalı Belediyenin(Yeşilyurt Belediyesi) hesabına makbuz karşılığında yatırdığını; davalı Belediye Başkanlığının, sicil affi ile tekrar göreve dönen müvekkili için Emekli Sandığı tarafından önceden ödenen 686.600.000 TL.'yi 5434 sayılı Kanunun 89. maddesine göre Emekli Sandığına iade etmesi gerekirken söz konusu parayı iade etmediğini; müvekkilinin 23.01.2008 tarihinde emekliye ayrıldığını, Emekli Sandığının 15.10.1999- 23.01.2008 tarihleri arasında çalışmış olduğu emekli ikramiyesini ödediğini, 27.06.1983 -12.12.1997 tarihleri arasında kalan 16 yıl 1 ay 15 günlük emekli ikramiyesini ödemediğini; Emekli Sandığı tarafından müvekkiline, kalan paranın ilgili kurum tarafından ödeneceğinin söylendiğini, ancak, Yeşilyurt Belediye Başkanlığının bu zamana kadar ödeme yapmadığını; müvekkilinin emekli olduğu 23.01.2008 tarihinde 25 yıl 27 gün toplam hizmet süresi üzerinden 21.558,73 TL ikramiye alması gerekirken davalı Belediyenin tutumundan dolayı 7.186,24 TL. emekli ikramiyesi aldığını ifade ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla müvekkilinin emekli olduğu 23.01.2008 tarihinde alamadığı 14.372.49 TL.nin 23.01.2008 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle Yeşilyurt Belediye Başkanlığına karşı 10.2.2014 tarihinde dava açmış; Yeşilyurt Belediye Başkanlığı 6360 sayılı Yasa kapsamında köy tüzel kişiliğine dönüştüğünden, dava Niğde İl Özel İdaresi husumetiyle yürütülmüş ancak Mahkeme kararında, Yeşilyurt Belediyesi de davalı olarak gösterilmiştir.

BOR ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 6.5.2015 gün ve E:2014/93, K:2015/197 sayı ile, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümünün E: 2011/211, K: 2012/98 sayılı kararında; 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, kamu personeli olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varıldığının belirtildiği; emeklilik ikramiyesinin eksik hesaplanıp eksik ödendiğine dair idari işleme karşı açılan iş bu alacak davasında, davacının SGK hizmet dökümü ve hizmet belgesi incelendiğinde 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce (31.05.2006) 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmaya başladığının anlaşıldığı, görülmekte olan davada idari yargı yolunun görevli olduğu gerekçesiyle; yargı yolu farklılığı nedeni ile dava dilekçesinin görev yönünden reddine ve Mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 22. Hukuk Dairesince 2.9.2015 gün ve E:2015/21854, K:2015/23700 sayı ile onanan karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle, Niğde İl Özel İdare Müdürlüğüne karşı idari yargı yerinde dava açmıştır.

AKSARAY İDARE MAHKEMESİ; 29.12.2015 gün ve E:2015/1234, K:2015/1397 sayı ile, davacının kapanan Altunhisar-Yeşilyurt Belediyesi'nde zabıta memuru olarak çalışmakta iken 12.12.1997 tarihinde sicilen görevine son verildiği, toplam 16 yıl 1 ay 14 gün hizmetinin tespit edildiği, bu hizmetine karşılık 686,60-TL ikramiye tahakkuk ettirildiği, bilahare davacının 4455 sayılı Kanuna göre 15.10.1999 tarihinde yeniden Belediye'de görevine başladığı, hak kaybına uğramak istemeyen davacının, kendisine ödenen ikramiyeyi almadığı; dosyada bulunan 05.07.2000 tarihli makbuzdan da anlaşılacağı üzere, davacının Emekli Sandığı tarafından ödenen emekli ikramiyesini makbuz karşılığında

Yeşilyurt Belediyesi'ne iade etmiş olduğu; incelenen davanın, davacının 2008 yılında emekli olması üzerine, söz konusu tutar mahsup edilerek ikramiye ödenmesinden dolayı, iade ettiği bu tutarın Belediye'den (Kanunla kapatılmış olduğundan bağlı bulunduğu İl Özel İdaresi'nden) talep etmesine ilişkin bulunduğu, söz konusu uyuşmazlığın sebepsiz zenginleşme hükümleri uyarınca Adli Yargı mercilerinde çözümleneceğinin açık olduğu; bu durumda, görülen davanın "emekli ikramiyesinin eksik hesaplanıp eksik ödendiğine dair idari işlem'den değil, davacının Belediye'ye iade etmiş olduğu emekli ikramiyesini talep etmesinden ibaret olduğundan ve Borçlar Kanunu uyarınca sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre uyuşmazlığın çözümlenmesi gerektiğinden, dosyanın görüm ve çözümün Adli Yargı'ya ait olduğu kanaatine varıldığı gerekçesiyle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15 inci maddesinin (l/a) bendi uyarınca davanın görev yönünden reddine, olumsuz görev uyuşmazlığının giderilebilmesi için, dava dosyasının Bor Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 6.5.2015 tarihli ve E.:014/93 sayılı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, yargılama giderlerine Uyuşmazlık Mahkemesi'nin vereceği karar doğrultusunda tekrardan esasa alınacak dosyada karar verileceğinden, bu aşamada yargılama giderlerine ilişkin hüküm kurulmamasına karar vermiş, bu karar itiraz edilmeksizin kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Zafer TURANLI, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 6.6.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Olay kısmında belirtildiği üzere, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada; adli yargı yerince idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen idari yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

1- 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde yer alan, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" hükmüne göre, adli yargı yerinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine idari yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

2- 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesindeki "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler." hükmüne göre ise, idari yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren adli yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da ihtiva etmesi gerekir.

Yasakoyucu, 14. maddeye göre hukuk alanında olumsuz görev uyuşmazlığı doğması halinde her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme nazaran daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağını tanımıştır.

Olayda, idari yargı yerince, öncelikle görevsizlik kararı verilip karar numarası alınmakla birlikte, bununla yetinilmemiş ve görevli merciin belirtilmesi için re'sen Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına da karar verilmiştir.

Bu haliyle, her ne kadar 2247 sayılı Yasa'da öngörülen yönteme uymamakta ise de, davanın taraflarınca başvuruda bulunulmadığı gözetilerek, Aksaray İdare Mahkemesi'nce re'sen yapılan başvurunun 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile Uyuşmazlık Mahkemesi'nin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek dava ekonomisine gerekse Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kuruluş amacına uygun olacağından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, tüzel kişiliği sona eren Niğde İli, Altunhisar ilçesi, Yeşilyurt Belediyesi'nde görev yaparken sicil nedeniyle resen emekliye sevk edilmesi üzerine, Emekli Sandığınca tahakkuk ettirilen emekli ikramiyesini almayarak sicil affi ile yeniden memuriyete döndükten sonra adıgeçen Belediyenin hesabına yatıran davacının, yatırdığı miktarın güncel değeri olan 14.372,49-TL'nin yasal faiziyle birlikte tahsili isteminden ibarettir.

Dava dosyalarının incelenmesinden; davacının kapanan Altunhisar-Yeşilyurt Belediyesi'nde zabıta memuru olarak çalışmakta iken 12.12.1997 tarihinde, 657 sayılı Kanunun 120. maddesine ve 5434 sayılı Kanunun 39. maddesine istinaden sicilen görevine son verilerek ilişiğinin kesildiği, toplam 16 yıl 1 ay 14 gün hizmetinin tespit edildiği, bu hizmetine karşılık 686,60-TL ikramiye tahakkuk ettirildiği, davacının müracaatına kadar emanet hesabına alındığı; bilahare davacının 4455 sayılı (Mülga) Memurlar İle Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affi Hakkında Kanuna göre 15.10.1999 tarihinde yeniden Belediyede göreve başladığı, ancak göreve başlaması idari yargı kararına göre olmadığından ikramiyenin Belediye Başkanlığına iade edilmeyerek 03.05.2000 tarih 7526 ödeme numarası ile davacı adına bankaya gönderildiği; davacının ise, 05.07.2000 tarihinde Emekli Sandığı tarafından kendi hesabına yatırılmış olan 686.600.000 TL emekli ikramiyesini, Yeşilyurt Belediyesine, 57461 no.lu tahsilat makbuzu karşılığında yatırdığı; davacının 23.01.2008 tarihinde yeniden emekliye ayrıldığı, 15.02.2008 tarihinden itibaren kendisine 25 yıl 27

gün hizmeti üzerinden emekli aylığı bağlandığı, ancak daha önce 16 yıl hizmetine karşılık ikramiye ödendiğinden, bu sefer kalan 8 tam hizmet yılına karşılık gelen 7.186,24-TL emekli ikramiyesi ödendiği davacının ise; emekli olduğu 23.01.2008 tarihinde 25 yıl 27 gün toplam hizmet süresi üzerinden 21.558,73 TL ikramiye alması gerekirken davalı Belediyenin tutumundan dolayı 7.186,24 TL. emekli ikramiyesi aldığını ifade ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla emekli olduğu 23.01.2008 tarihinde alamadığı 14.372.49 TL.nin 23.01.2008 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle Yeşilyurt Belediye Başkanlığına karşı dava açtığı; Yeşilyurt Belediye Başkanlığının 6360 sayılı Yasa kapsamında köy tüzel kişiliğine dönüşmesi nedeniyle, davanın Niğde İl Özel İdaresi husumetiyle yürütüldüğü anlaşılmıştır.

Davacının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 120. maddesine istinaden olumsuz sicil nedeniyle görevine son verildiği, daha sonra 4455 sayılı (Mülga) Memurlar İle Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affi Hakkında Kanuna göre yeniden kamu görevine başladığı, 5434 sayı Emekli Sandığı Kanunu kapsamında kendisine hizmet sürelerine karşılık emekli ikramiyesi tahakkuk ettirildiği; hizmet süreleri ya da ikramiyenin hesaplanmasına ilişkin taraflar arasında bir uyuşmazlık bulunmadığı açıktır. Dava konusu edilen olay; davacının sicilen görevine son verilip resen emekliye ayrıldığı dönemde adına tahakkuk ettirilen emekli ikramiyesini alıp, yeniden kamu görevine başlaması üzerine, çalıştığı Belediyenin hesabına makbuz karşılığı yatırdığı miktarın güncel değerinin, anılan Belediyeden(Kanunla kapatılmış olduğundan bağlı bulunduğu İl Özel İdaresinden) talep etmesine ilişkin bulunmaktadır.

Bu haliyle, bakılan davanın, "emekli ikramiyesinin eksik hesaplanıp eksik ödendiğine dair idari işlem'den değil, davacının Belediye hesabına yatırdığı emekli ikramiyesini talep etmesinden ibaret olduğu anlaşıldığından, uyuşmazlığın Borçlar Kanununun sebepsiz zenginleşme hükümleri kapsamında adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden Aksaray İdare Mahkemesinin 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi kapsamında görülen başvurusunun kabulü ile Bor Asliye Hukuk Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Aksaray İdare Mahkemesi'nin 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi kapsamında görülen BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Bor Asliye Hukuk Mahkemesinin 6.5.2015 gün ve E:2014/93, K:2015/197 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 6.6.2016 gününde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Zafer	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	TURANLI	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN